

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za prava žena i jednakost spolova

2014/2245(INI)

1.4.2015

MIŠLJENJE

Odbora za prava žena i jednakost spolova

upućeno Odboru za regionalni razvoj

o ulaganju u radna mjesta i rast: promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji
(2014/2245(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Julie Girling

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i jednakost spolova poziva Odbor za regionalni razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da su žene povijesno u većoj mjeri pogođene nezaposlenošću od muškaraca bez obzira na to što danas predstavljaju 59 % netom diplomiranih osoba¹, što također nije u skladu s činjenicom da je mali broj žena na rukovodećim položajima; budući da je tijekom proteklih pet godina stopa zaposlenosti žena blago porasla, sa 60 % na 63 %, a stopa nezaposlenosti žena u EU-u iznosi 10 %, uz znatne regionalne razlike (iako se te razlike znatno smanjuju)²; budući da čak i stručne kvalifikacije zaposlenih žena te razina njihovih primanja i doprinosa za mirovinsko osiguranje nisu razmjerni stupnju obrazovanja koje su stekle;
- B. budući da samo 29 % žena ima diplomu iz područja informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) te da ih je samo 4 % izravno zaposleno u tom sektoru³; budući da prema podacima Komisije više žena nego muškaraca pohađa visokoškolsko obrazovanje; no budući da su žene i dalje nedovoljno zastupljene na studijima prirodnih znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (predmeti STEM-a), čime im se ograničavaju ekonomske mogućnosti iako ne postoje znanstveni dokazi za to da su muškarci u tim predmetima talentiraniji od žena;
- C. budući da su žene posebno pogođene niskim plaćama (2010. godine 21,2 % žena u usporedbi s 13,3 % muškaraca), što se posebno odnosi na zaposlenice s niskom razinom obrazovanja i one s ugovorima na određeno vrijeme⁴;
- D. budući da razlika u mirovinama muškaraca i žena pokazuje da su u EU-u mirovine žena u prosjeku za 39 % niže u usporedbi s mirovinama muškaraca;
- E. budući da su žene izloženije siromaštvu i socijalnoj isključenosti od muškaraca, a posebno nakon 60. godine života (2010. godine 22,2 % žena u usporedbi sa 17,3 % muškaraca)⁵;
- F. budući da je jednakost spolova važan instrument gospodarskog razvoja i socijalne kohezije;
- G. budući da je kohezijska politika glavni instrument za provedbu mjera za borbu protiv nezaposlenosti i socijalne isključenosti te se oslanja na ulaganje u obrazovanje i povećanje obrazovnih mogućnosti;
- H. budući da je s vremenom u ruralnim područjima postao očit cijeli niz gospodarskih i socijalnih problema kao što su loše razvijena poduzetnička kultura, niska stopa sudjelovanja odraslih osoba u cjeloživotnom učenju i osposobljavanju, nedostatak dodatnog osposobljavanja u ruralnim područjima i visok postotak osoba koje rade u

¹ Izvješće o jednakosti muškaraca i žena za 2014. godinu.

² Podaci Eurostata za 2008. i 2013.

³ Izvješće Europske komisije (2013.), Žene u sektoru IKT-a.

⁴ Ibid.

⁵ <http://www.europarl.europa.eu/eplibrary/Pauvrete-dans-l-Union-europeenne.pdf>

poljoprivredi za vlastite potrebe;

- I. budući da je stopa zaposlenosti žena u pogledu ciljeva utvrđenih u okviru strategije Europa 2020. i dalje niska (11,5 % ispod cilja od 75 %) ¹;
- J. budući da bi prema predviđanjima OECD-a jednako sudjelovanje žena i muškaraca na tržištu rada do 2030. dovelo do rasta BDP-a po stanovniku od 12,4 %;
- K. budući da su žene nedovoljno zastupljene na rukovodećim položajima te da su samo 30 % novoosnovanih poduzeća u Europi pokrenule žene ²;
- L. budući da više od dvije trećine Europljana živi u gradovima koji su proizvodni i inovativni centri, no u isto vrijeme u njima dolazi do koncentracije socijalno isključenih osoba te gradovi stoga imaju ključnu ulogu u rješavanju problema socijalne isključenosti;
- M. budući da su samohrane majke ili samohrani roditelji i dalje u nepovoljnom položaju na tržištu rada;
- N. budući da su jednake mogućnosti za muškarce i žene te načelo rodno uvjetovane integracije izričito utvrđeni u uredbama o strukturnim fondovima kao međusektorski elementi programiranja i političke primjene;
- O. budući da se u obiteljskim poduzećima ženama nude veća primanja nego u malim i srednjim poduzećima te mogućnost ulaska u sektore u kojima dominiraju muškarci; budući da je vjerojatnost napredovanja do rukovodećeg radnog mjesta veća za žene koje rade u obiteljskim poduzećima; budući da bi EU i njegove države članice trebalo poticati da promiču tu vrstu aktivnosti i uvjere žene da se u većoj mjeri angažiraju u obiteljskim poduzećima;
- P. budući da je potpora jednakosti, osim što predstavlja pitanje pravde i temeljnih prava, također i pitanje konkurentnosti jer propadaju talenti svih onih žena pogođenih profesionalnom marginalizacijom, što nije u skladu s naporima za potporu gospodarstvu utemeljenom na znanju;
- 1. žali zbog činjenice da države članice nisu uložile veće napore za smanjenje razlika u plaćama muškaraca i žena; zabrinut je zbog toga što žene u EU-u za rad jednake vrijednosti u prosjeku zarađuju 16,4 % manje od muškaraca te godišnje odrade 59 dana besplatno, što ih stavlja u ekonomski nepovoljan položaj te ponekad čini ovisnima o njihovu partneru; ističe važnost mjera za smanjenje razlika u plaćama muškaraca i žena koje dovode i do razlike u mirovinama muškaraca i žena u EU-u od 39 %; ističe činjenicu da se tijekom proteklih pet godina u devet država članica ta razlika povećala; primjećuje da bi u skladu s procjenom o europskoj dodanoj vrijednosti smanjenjem razlika u plaćama muškaraca i žena od 1 % došlo do povećanja gospodarskog rasta od 0,1 %; napominje da se omogućavanjem pristupa žena rukovodećim položajima može povećati konkurentnost organizacija; poziva države članice da poboljšaju i ažuriraju svoju statistiku o razlikama u

¹ Eurostat, Istraživanje o radnoj snazi, 2014. (drugo tromjesečje).

² Akcijski plan za razvoj poduzetništva 2020. Ponovno pokretanje poduzetničkog duha u Europi (COM(2012)0795).

plaćama muškaraca i žena;

2. poziva Komisiju da u vezi s radnim mjestima koja stvara ili financira u okviru kohezijske politike zahtijeva transparentnost primanja te da pritom odbaci svaku neopravdanu nejednakost plaća;
3. smatra da bi Unija u svim fazama provedbe europskih strukturnih i investicijskih fondova trebala imati za cilj uklanjanje nejednakosti i promicanje jednakosti muškaraca i žena te uključivanje rodne perspektive i suzbijanje diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, dobi ili spolnog opredjeljenja;
4. poziva na to da se prepoznaju i riješe različite vrste diskriminacije, odnosno ne samo rodno uvjetovana nejednakost nego i nejednakost na temelju vjere ili osobnog uvjerenja, socijalnog podrijetla, spolnog opredjeljenja, dobi, etničkog podrijetla i invalidnosti kako bi se uspostavila mjerodavna i učinkovita politika socijalne uključenosti;
5. napominje da je uslijed gospodarske krize u mnogim područjima došlo do pogoršanja u pogledu jednakosti; naglašava da je važno zajamčiti da se gospodarska kriza ne upotrebljava kao argument za održavanje nejednakosti žena i muškaraca te da se nastavi raditi na postizanju jednakosti čak i tijekom takve krize;
6. poziva države članice da promijene tu dinamiku uvođenjem politika kojima se aktivno podržava jednakost s pomoću planova i proračuna usmjerenih na takav način na povećanje BDP-a po stanovniku;
7. poziva Komisiju i države članice da se aktivno koriste europskim strukturnim fondovima kao instrumentima za poboljšanje jednakosti spolova; traži od država članica i Komisije da provedu rodnu analizu te u obzir uzmu rodnu jednakost pri izradi proračuna kako bi se ženama i muškarcima dodjeljivala jednaka financijska sredstva;
8. traži od Komisije da u okviru Eurostata uvede statističke pokazatelje za svaku državu kako bi se izmjerio utjecaj jednakosti na gospodarski napredak u smislu aktualnog sudjelovanja žena na tržištu rada i razmjera uključenosti žena u rukovodeće položaje i više rukovodstvo;
9. priznaje da mala i srednja poduzeća (MSP) znatno doprinose europskom gospodarstvu, osobito stvaranjem radnih mjesta; izražava razočaranje zbog toga što je što je na čelu MSP-ova mnogo manje žena nego muškaraca; primjećuje da su žene predsjednice 5 % upravnih odbora trgovačkih društava u EU-u te da odgovarajući postotak za članice upravnih odbora iznosi 18,6 %; žali zbog toga što je u razdoblju 2003. – 2012. stopa poduzetništva žena porasla samo neznatno, s 10 % na 10,4 %;
10. poziva države članice da razmijene najbolje prakse kojima se žene potiču na osnivanje malih i srednjih poduzeća, da izrade strategije za poticanje poduzetništva žena te da poduzetnicama olakšaju pristup financijskoj potpori; izražava zadovoljstvo zbog toga što se Europskim fondom za regionalni razvoj pruža potpora MSP-ovima kojima su na čelu žene te potiče potporu aktivnostima usmjerenima na osposobljavanje i pristup financiranju; poziva Europski institut za jednakost spolova (EIGE) da kao svoj prioritet odredi prikupljanje podataka o poduzetništvu žena, posebno o pristupu financiranju i

gospodarskim mrežama;

11. žali zbog činjenice da se tako malo poduzima za poticanje žena na sudjelovanje u tijelima koja donose odluke ili osnivanje vlastitih poduzeća; primjećuje da se diskriminacija na temelju trudnoće, na primjer, u velikoj mjeri primjenjuje kako bi se žene isključile s privatnog i javnog tržišta rada;
12. primjećuje da nedovoljna zastupljenost žena na studijima prirodnih znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (predmeti STEM-a) proizlazi iz rodnih stereotipa; potiče države članice i Komisiju da promiču ulazak žena u sektore koji se tradicionalno smatraju „muškim sektorima”, u prvom redu znanost i nove tehnologije, osobito kampanjama za informiranje i podizanje razine svijesti radi potpunog iskorištavanja ljudskog kapitala koji predstavljaju europske žene;
13. primjećuje da je veća vjerojatnost zaposlenja žena na nepuno radno vrijeme, na loše plaćenim radnim mjestima ili nesigurnim poslovima, što može biti od koristi majkama koje su se vratile s rodiljnog dopusta, ali može također dovesti do siromaštva unatoč zaposlenju i nejednakosti u mirovinama muškaraca i žena; primjećuje da je vjerojatnost rada na nepuno radno vrijeme za zaposlene žene u Europi i dalje četiri puta veća nego za zaposlene muškarce¹; zabrinut je zbog razlika u podacima o radu na nepuno radno vrijeme među državama članicama; poziva Komisiju da izradi ažuriranu detaljnu analizu različitih vrsta zaposlenja, uključujući usporedbe unutar država članica i među njima, kako bi se utvrdila rodno uvjetovana nepravda u okviru različitih vrsta zaposlenja s posebnim naglaskom na radu na nepuno radno vrijeme;
14. ponovno potvrđuje potrebu za osnivanjem ustanova za skrb o djeci kako bi se povećala prisutnost žena na tržištu rada te stoga poziva Komisiju da podrži inovativne projekte u tom pogledu; ističe da se ulaganjem u javnu infrastrukturu, kao što su ustanove za skrb o djeci, povećavaju mogućnosti žena za aktivno sudjelovanje u gospodarstvu i na tržištu rada;
15. preporučuje da Komisija u okviru kohezijske politike namijeni veći dio sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Europskog socijalnog fonda (ESF) za projekte kojima se ženama omogućuje da ostvare pristup visokokvalitetnom osposobljavanju i radnim mjestima;
16. primjećuje da među ženskom populacijom iz ruralnih područja postoji snažan trend migracije u gradove u potrazi za mogućnostima zapošljavanja, čime se stvara rodna neravnoteža u zapošljavanju u ruralnim područjima; naglašava utjecaj te pojave na gospodarstvo i stanovništvo te važnost razvoja ruralnog gospodarstva tako da se iskoriste potencijali muškaraca i žena te da se sektorima u kojima obično dominiraju žene dodijeli isti status kao i poslovima u kojima dominiraju muškarci, te važnost davanja doprinosa tome planovima potpore poduzetništvu žena i ustanovama za usklađivanje usluga dostupnih u ruralnim područjima, kao što su skrb o djeci, pomoć starijim osobama, zdravstvena skrb i obrazovanje; također poziva na dugoročan rad kako bi se suzbili faktori koji žene i muškarce povezuju s različitim sektorima radi postizanja jednakosti na tržištu rada; poziva države članice i Komisiju da promiču poduzetništvo žena u ruralnim

¹ Izvješće o jednakosti žena i muškaraca 2014., Europska komisija, Pravda i potrošači.

područjima;

17. ističe da je od ključne važnosti započeti s provedbom programa u kojima je naglasak na razvoju poduzetničkih i upravljačkih vještina žena kako bi se povećao broj poduzeća u ruralnim i urbanim područjima; naglašava važnost promicanja jednakih mogućnosti zapošljavanja tako da se žene, posebno u ruralnim područjima, uključuje u osnivanje vlastitih poduzeća;
18. poziva Komisiju i države članice da prouče mogućnost uključivanja rodni odredbi u pozive za nadmetanje pri javnoj nabavi kako bi se poduzetnici potakli da teže postizanju jednakosti spolova u svojim redovima te istodobno poštuju zakonodavstvo EU-a o tržišnom natjecanju;
19. ističe da postoji nezanemariv digitalni jaz među spolovima koji se mora premostiti olakšavanjem i promicanjem pristupa žena programima osposobljavanja u području novih tehnologija;
20. poziva države članice da prednost daju programu digitalnog gospodarstva te naglašava da je neograničen pristup širokopojasnom internetu ključna pretpostavka za to da se ženama, muškarcima i poslovnim subjektima ponude mogućnosti fleksibilnih oblika rada i rada kod kuće; poziva države članice, Komisiju te lokalne i regionalne vlasti da podrže ulaganja u osposobljavanje žena u sektoru informacijskih i komunikacijskih tehnologija na način kojim će se poboljšati usklađivanje poslovnog i privatnog života ljudi;
21. poziva institucije EU-a i države članice da radi postizanja ciljeva povezanih sa zapošljavanjem i socijalnom uključenošću uzmu u obzir potrebe žena koje se vraćaju s rodiljnog dopusta, motiviraju poslodavce na zapošljavanje žena nakon rodiljnog dopusta, olakšaju fleksibilne oblike rada i promiču dodatno obrazovanje (cjeloživotno učenje), čime se ženama omogućuje da neometano nastave svoje profesionalne karijere;
22. poziva Komisiju, države članice te lokalne i regionalne vlasti da u okviru svojih programa ulaganja u obzir uzmu politike zaštite žena i da zajamče da se sredstva usmjeravaju za učinkovito zapošljavanje i profesionalni rast te da ne dolazi do njihove zloupotrebe;
23. zahtijeva od Komisije, država članica te regionalnih i lokalnih vlasti da sustavno potiču korištenje elektroničkim platformama za učenje kako bi se razvile poduzetničke vještine žena i poduzetništvo u prekograničnim područjima; izražava posebnu zabrinutost u vezi s potrebom stvaranja mreže prekograničnog partnerstva utemeljenog na dijalogu i komunikaciji među partnerskim institucijama radi organiziranja javnih rasprava o poduzetništvu žena i prekograničnom poduzetništvu;
24. poziva institucije EU-a i države članice da se radi postizanja ciljeva povezanih s povećanjem kapaciteta ustanova za skrb o maloj djeci učinkovitije koriste kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima u cilju jamčenja jednakog pristupa visokokvalitetnoj skrbi i obrazovanju za svu djecu;
25. poziva države članice da promiču ulaganja u programe osposobljavanja kojima se ženama olakšava uključivanje na tržište rada, posebno onima koje su prije toga isključivo obavljale ulogu majke ili njegovale druge nesamostalne osobe, te ulaganja u ustanove za

skrb o djeci, starijima i drugima kojima je potrebna pomoć, koje su dostupne i cijenom pristupačne te čije je radno vrijeme u skladu s radnim vremenom osoba koje rade u punom radnom vremenu kako bi se zajamčilo usklađivanje poslovnog i obiteljskog života te suzbijala nezaposlenost i socijalna isključenost;

26. poziva države članice da pri izradi kohezijske politike uvedu proračunske mjere kojima se u obzir uzimaju rodna pitanja kako bi se ispitali ne samo oni programi koji su posebno usmjereni na žene nego i svi ostali programi i politike koje je predložila vlada, njihov utjecaj na dodjelu sredstava i njihov doprinos jednakosti muškaraca i žena;
27. traži od država članica da provode i potiču jednakost spolova pri izradi proračuna te poziva Komisiju da promiče razmjenu najbolje prakse pri izradi proračuna uz uvažavanje jednakosti spolova.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	31.3.2015
Rezultat konačnog glasanja	+: 32 -: 0 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Viliya Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Krisztina Morvai, Maria Noichl, Marijana Petir, Terry Reintke, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Elissavet Vozemberg, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Rosa Estaràs Ferragut, Julie Girling, Constance Le Grip, Marc Tarabella, Julie Ward, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Bart Staes